

NVE

TRÆLANDSFOS AS
c/o Orkla Energi AS
Postboks 423 Skøyen

0213 OSLO

Vår dato: 14.11.2025

Vår ref.: 202521630-2 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

NVE gir tillatelse til å redusere minstevannføringen i Ramndalen i Kvina, Agder fylke, i inntil 8 dager.

Vi viser til deres søknad av 24.10.2025 om å fravike kravet til minstevannføring i Ramndalen forbi Trælandsfos kraftverk.

Kravet til minstevannføringsslipp i Ramndalen ble gitt ved kongelig resolusjon av 5. mars 2021 og innebærer et slipp på 3,7 m³/s i perioden 1.5 til 30.9 og 1,3 m³/s i perioden 1.10 til 30.4.

Søknaden

Trælandsfos AS viser til konsesjon av 27.01.2023 for Trælandsfos kraftverk hvor det blant annet er satt vilkår til sikker toveis fiskevandring. Trælandsfos har et mål om å bedre nedvandningsforholdene for vinterstøinger og smolt frem til ny varegrind er på plass.

Ett av tiltakene som nå planlegges, er å sage ut en slisse i inntaksdammen på Hoggan, for å få en direkte nedvandningsrute for vinterstøinger ned Ramndalen og ikke via kanalen.

Tiltaket vurderes positivt for nedvandring ved å gi en mer naturlig og direkte rute ned Ramndalen. Det er forventet forbedret overlevelse for nedvandrende fisk, spesielt for vinterstøinger. Tiltaket gjennomføres i en periode med lite fiskevandring, og overvåking vil sikre at eventuell strandet fisk blir ivaretatt.

Trælandsfos søker om tillatelse til å kunne redusere slipp av minstevannføring fra 1,3 m³/s til ca. 600 l/s i inntil 10 timer i døgnet i inntil 8 dager i perioden fra og med 15.11.2025 til 31.01.2026.

Vannstanden i Rafoss-bassenget skal ikke senkes mer enn 30 cm i forhold til toppen av SKK-terskelen.

Arbeidet vil ta fra 6-7 dager og bli utført på dagtid. Arbeidet må gjennomføres i en periode med lavest mulig vannføring i Kvina, dvs 5-7 m³/s, og med liten sannsynlighet for nedbør og økt vannføring.

Skandinavisk naturovervåking vil bistå Trælandsfos i planlegging og under gjennomføring.

Høring av søknad

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett:

www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

På grunn av sakens begrensede omfang og varighet har den ikke vært kunngjort lokalt, men sendt til Kvinesdal kommune, Statsforvalteren i Agder, Kvina Elveeierlag og Sira Kvina kraftselskap for uttale.

Kvinesdal kommune (e-post 30.10.2025) har følgende merknader:

«(...)

Trælandsfos har startet opp mange tiltak for å sikre at laksefisk og ål kommer seg forbi kraftverket, både opp og ned, uten å bli skadet eller unødvendig hindret. Et av tiltakene som har gitt gode resultater er nedvandringsløsningen for smolt, i år har minst 4000 smolt kommet seg trygt forbi kraftverket. Nå vil Trælandsfos gjøre tiltak for vinterstøingene slik at også de kommer seg ned elva på en sikker måte.

Oppgangen av gytefisk er stort sett ferdig i midten av november, så redusert vannstand vil ikke bety noe for gytingen. Det er ingen gyteområder i Ramndalen. Men fisk kan likevel strande, så det er viktig med god overvåking underveis. Så sant Trælandsfos har et godt opplegg for å ta hånd om fisk som strander, så mener vi at tiltaket kan gjennomføres.»

Kvina Elveeierlag (31.10.2025) har følgende kommentarer:

«(...)

Laget er positiv til tiltaket og formålet med å «bedre nedvandringsforholdene for vinterstøinger frem til ny varegrind er på plass. Ett av tiltakene som nå planlegges, er å sage ut en slisse i inntaksdammen på Hoggan, for å få en direkte nedvandringsrute for vinterstøinger som går utenom kanalen.»

På tegningene ser vi at planlagt slisse er plan lagt på vestre side (Lydingsiden). Det er vi fornøyde med.

Vi mener det er lite sannsynlig at å senke av minstevassføring fra 1,3 m³/s til ca. 600 l/s i inntil 10 timer i døgnet i inntil 8 dager i perioden fra og med 15.11.2025 til 31.01.2025 i liten grad vil påvirke gytingen i Rafoss-bassenget. Normalt er laksens gyteperiode over i dette tidsrommet. Det forutsettes at vannføringene som er foreskrevet blir overholdt.

Det er viktig at eventuell strandet fisk nedenfor terskel blir ivaretatt.

Om det skulle bli frost i arbeidsperioden, ber vi om at vannføringen økes.»

Kvinesdal JFF v/Otto Edvardsen (2.11.2025) har følgende tilbakemelding:

«Kvinesdal JFF v/ undertegnede har ingen innvendinger mot utførelsen av slissen i demningen for å lette vinterstøingene og smoltens nedgang, samt registrering av antallene. Vi syns det er prisverdig at Trælandsfos utfører dette midlertidige arbeid for å lette nedgang for vinterstøinger og smolt i tiden frem til ny demning og ny varegrind blir utført.

Å senke vannføringen (vf) fra 1,3 m³/s til ca. 600 l/s burde ikke by på nye problemer. Frem til konsesjonen, gitt 27/1-2023 har dette hele tiden utenom flom vært den totale vf i Ramndalen og den gikk gjennom laksetrappen.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Laksetrappa: Denne fungerer ikke i dag og vi ber dere se på denne samtidig med utføringen av slissen i demningen. Pkt. 1: Ut fra trappa og 4-5 m utover demningen er denne ca. 5-10 cm lavere. Dette resulterer i oversvømmelse av inngangen til trappa ved 3,7m³/s og verre blir det med økt vf. Dette kan lett ordnes med å bolte ned plank i betongen.

Pkt.2: Utgangen av trappa, her er et stort hull under denne og som mesteparten av laksen går gjennom, kamera med teller fanger ikke opp disse. Driftsjef Åge Breimoen kjenner til disse problemene. Vi håper at dette kan utføres samtidig.»

Statsforvalteren i Agder (7.11.2025) har følgende merknader:

«(...)

Statsforvalteren i Agder støtter uttalelsene fra Kvinesdal kommune og Kvinesdal JFF og ser positivt på at det gjøres tiltak for å forbedre nedvandningsforholdene for vinterstøinger av laks og sjøaure.

Vi forutsetter at det er vurdert at tiltakene ikke påvirker oppvandringsforholdene over terskelen på negativ måte, og at dette er vurdert før tiltaket gjennomføres.

Videre vil vi peke på at det er viktig at tiltaket følges opp med god og tilstrekkelig overvåking av elvestrekningen fra terskelen og ned til utløpet av Trælandsfos krv. slik at fisken ikke strander eller blir stående i mindre kulper der.

Vi forutsetter også at arbeidet med tiltak i henhold til konsesjonsvilkårene fortsetter for full musikk, og ikke forsinkes av dette og andre midlertidige tiltak.

Sira-Kvina kraftselskap (e-post 28.10.2025) har ingen merknader til tiltaket.

NVEs vurdering

NVE kan gi tillatelse til avvik fra manøvreringsreglement etter vannressursloven § 8 når formålet er nødvendig reparasjons- og vedlikeholdsarbeid eller naturfaglige undersøkelser. Tiltaket faller etter vårt syn inn under det første formålet.

NVE mener det er fornuftig med tiltak som bedrer fiskens vandringsmuligheter forbi Trælandsfos kraftverk. Å etablere en slisse i inntaksdammen vil bedre nedvandningsforholdene for vinterstøinger.

Vannføringen må reduseres sakte for å forhindre stranding og minstevannføringstrekkningen må overvåkes under gjennomføring av tiltaket. Det vil sikre at ev. strandet fisk kan ivaretas.

Kvina Elveeierlag ber om at vannføringen økes dersom det blir frost i arbeidsperioden. NVE mener at behovet for å øke vannføringen dersom det blir frost må vurderes på stedet av de som overvåker tiltaket.

Kvinesdal JFF påpeker forhold ved laksetrappen som bør ses på samtidig med arbeidet med slissen i dammen. NVE mener det er en fordel om disse arbeidene kan samkjøres og ber om at Trælandsfos vurderer dette.

NVE mener at vurderingene er i tråd med prinsippene i naturmangfoldloven som skal ivaretas når vedtak treffes, jf. naturmangfoldloven §§ 8-12. NVE vil i den forbindelse påpeke at tiltaket er midlertidig og tiltaket vil når det er ferdig innebære bedre nedvandningsforhold for fisk. NVE kan

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

ikke se at det vil være til nevneverdig skade for noen kjente allmenne interesser. NVE kan heller ikke se at tiltaket er i strid med forvaltningsmålet for arter eller økosystemer, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Grunneiere og elveeierlaget må informeres om tiltaket og tidspunkt for gjennomføring.

Konklusjon

NVE gir tillatelse til at Trælandsfos AS kan redusere slipp av minstevannføring fra 1,3 m³ /s til ca. 600 l/s i inntil 10 timer i døgnet i inntil 8 dager i perioden fra og med 15.11.2025 til 31.01.2026.

Tillatelsen er gitt i medhold av vannressursloven § 8

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Det skal føres protokoll over vannslippet for det tidsrom manøvreringsreglementet fravikes.
- Perioden med redusert minstevannføring skal gjøres så kort som mulig.
- Det må føres løpende tilsyn med arealer som blir tørrlagt ved redusert vannføring for å sikre at fisk ikke blir liggende strandet over tid.
- Ved frost skal behovet for økt vannføring vurderes.
- Trælandsfos AS har ansvar for opprydding når arbeidene er utført, og for å rette opp eventuelle skader som måtte oppstå som en følge av tiltaket.
- Grunneiere og elveeierlaget må informeres om tiltaket og tidspunkt for gjennomføring. Det bes videre om at kommunen kontaktes for å legge ut informasjon om tiltaket på deres nettsider.
- NVE forutsetter at Trælandsfos AS har ordnet de privatrettslige forholdene som eventuelt måtte bli skadelidende av tiltaket.

Vedtaket kan påklages

Vedtaket kan klages på, se opplysninger om rett til å klage på siste side.

Med hilsen

Brit T. Haugen

gruppeleder

Eilif Brodtkorb

sjefingeniør

Godkjent etter NVE sine interne rutiner.

Mottakerliste:

TRÆLANDSFOS AS

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Kopimottakerliste:

KVINESDAL KOMMUNE - Edgar Vegge

SIRA KVINA KRAFTSELSKAP - Per Øyvind Grimsby

Kvinesdal Jeger og Fiskerforening

Kvina Elveierlag Fellesforvaltningen

NVENorges vassdrags-
og energidirektorat

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: ▪ Skrive hvilket vedtak du klager på. ▪ Skrive hvilket resultat du ønsker. ▪ Opplyse om du klager innenfor fristen. ▪ Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av Energidepartementet (ED) som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller ED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.
Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til ED, men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no. NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til ED.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.